

ADVIES

CRB 2018-1990

Naar een coherenter boekhoudwetgeving

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies
“Naar een coherenter boekhoudwetgeving”

Brussel
20.07.2018

Inbehandelingneming

Per email van 5 juni 2018 heeft de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven van de beleidscel van minister van Justitie Koen Geens, een adviesvraag ontvangen over een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen III.82 tot en met III.95 van het Wetboek van economisch recht (WER), die betrekking hebben op het voeren van de boekhouding van de boekhoudplichtige ondernemingen.

Het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven is een wettelijke vormvereiste. Artikel III.92, tweede lid WER bepaalt immers dat de besluiten ter uitvoering van artikel III.84, zesde lid, artikel III.89, § 2 en artikelen III.90 en III.91 genomen worden na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

De subcommissie Boekhoudregeling werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies en is daartoe bijeengekomen op 13 juni en 4 juli 2018. Aan de werkzaamheden van de subcommissie hebben deelgenomen: mevrouw Vandormael (ACV) en de heren Cosaert (ACV), Koocheki (ABVV), Peetermans (VBO) en Struyf (ABVV). De subcommissie kon eveneens een beroep doen op de deskundige medewerking van de heer Verhoeve, voorzitter van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN) en mevrouw Podevijn, secretaris-generaal van de CBN.

Het ontwerpadvies werd op 20 juli 2018 goedgekeurd door de plenaire vergadering na een stemming op afstand.

Inleiding

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies voorligt, beoogt een aantal bestaande uitvoeringsbesluiten met betrekking tot het voeren van de boekhouding van de boekhoudplichtige ondernemingen samen te voegen, teneinde er een coherenter geheel van te maken. Het betreft meer bepaald:

- het koninklijk besluit van 12 september 1983 (I) tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen;
- het koninklijk besluit van 12 september 1983 (II) tot bepaling van de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel (MAR)
- het koninklijk besluit van 26 juni 2003 (II) betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen;
- het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen.

Het ontwerp van koninklijk besluit bevat de artikelen die betrekking hebben op het voeren van de boekhouding, het houden en bewaren van boeken en de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel. De overige artikelen uit deze Koninklijke besluiten die verband houden met de opstelling en de neerlegging van de jaarrekening zullen later worden ondergebracht in een uitvoeringsbesluit bij het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In het kader van de hervorming en modernisering van het ondernemingsrecht werd getracht de boekhoudverplichtingen zoveel mogelijk af te stemmen op het gemoderniseerde ondernemingsbegrip.

ADVIES

De Raad stelt vast dat om zijn advies is gevraagd in uitvoering van artikel III.92, tweede lid WER, op basis waarvan de Raad zijn advies onder meer moet verlenen over de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel. De Raad merkt op dat ingevolge het nieuwe ondernemingsbegrip, ingevoerd door de wet van 15 april 2018 houdende hervorming van het ondernemingsrecht¹, voortaan elke rechtspersoon², dus ook verenigingen en stichtingen, als onderneming wordt beschouwd. Op basis van artikel XIII.1 WER beschikt de Raad bovendien steeds over de mogelijkheid om uit eigen beweging een advies uit te brengen, en uit de samenstelling van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, bepaald in artikel XIII.2 WER, blijkt dat ook de niet-commerciële sector en de verbruikscoöperaties vertegenwoordigd zijn in de Raad. De Raad ziet bijgevolg geen enkele reden om zijn advies te beperken tot louter opmerkingen met betrekking tot de bepalingen over vennootschappen.

¹ Inwerkingtreding : 1 november 2018.

² Behoudens enkele uitzonderingen: Publiekrechtelijke rechtspersonen die geen goederen of diensten aanbieden op een markt zijn uitgesloten, de Staat en zijn gedecentraliseerde diensten.

De Raad is tevreden met het beoogde doel van dit ontwerp van koninklijk besluit, met name om een aantal uitvoeringsbesluiten samen te voegen tot een meer coherent geheel. Volgens de Raad kan dit de leesbaarheid en de rechtszekerheid alleen maar ten goede komen. De Raad merkt op dat dit koninklijk besluit na de inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek vennootschappen en verenigingen opnieuw gewijzigd zal moeten worden, onder meer omwille van de afschaffing van het concept kapitaal voor de besloten vennootschap. De Raad stelt vast dat er eveneens een uitvoeringsbesluit in voorbereiding is bij het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, waarvoor de beleidscel-Geens ook de intentie heeft dit aan de Raad voor advies voor te leggen. De Raad drukt zijn waardering hiervoor uit, en hoopt dat hij voldoende op voorhand betrokken zou worden en voldoende tijd krijgt om een gefundeerd advies uit te brengen, waarbij de leden de mogelijkheid krijgen hun respectievelijke achterban te raadplegen. Wijzigingen inzake het boekhoud- en jaarrekeningenrecht kunnen immers belangrijke gevolgen met zich meebrengen voor de betrokken actoren, met name de werkgevers en de werknemers. Hiervoor is het aangewezen om, conform de missies van de Raad, een breed gedragen consensus na te streven over de doelstellingen, principes en de uitwerking van de voorgestelde wijzigingen.

De Raad heeft vastgesteld dat in bijlage 3 betreffende de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel voor verenigingen en stichtingen toch een aantal, zij het niet fundamentele, wijzigingen werden doorgevoerd. De Raad heeft hiertoe de nodige uitleg ontvangen van de vertegenwoordigers van de CBN, maar vraagt niettemin in het Verslag aan de Koning wat meer toelichting te voorzien bij deze wijzigingen. Gelet op het feit dat een advies van de CBN wordt aangekondigd in de overwegingen bij het ontwerp van koninklijk besluit, acht de Raad de CBN beter geplaatst voor meer boekhoudtechnische opmerkingen.

De Raad vestigt de aandacht op het feit dat de wijzigingen die met dit koninklijk besluit zullen worden doorgevoerd, eveneens gevolgen zullen hebben voor de modellen van de jaarrekeningen, opgemaakt door de Balanscentrale van de Nationale Bank. Het aanpassen van de software voor deze modellen neemt de nodige tijd in beslag. De Raad vraagt dan ook dat de Balanscentrale op de hoogte wordt gebracht en zo snel mogelijk werk zou maken van deze aanpassingen, teneinde duidelijkheid te bieden aan de gebruikers van deze modellen.

Hoewel deze opmerking eerder betrekking heeft op het toekomstige uitvoeringsbesluit van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, wenst de Raad nu reeds te wijzen op een mogelijke problematiek, met name welke de fiscale gevolgen dan zijn van een inbreng wanneer vzw's ook voornamelijk economische activiteiten kunnen ontplooien. De Raad vraagt zich af of hoe een vzw, die voornamelijk economische activiteiten ontplooit, een eigen vermogen (dat niet via een opbrengstenrekening werd geboekt) kan samenstellen.

De Raad merkt tot slot op dat, voor het mogen voeren van een vereenvoudigde boekhouding, het grensbedrag van de omzet, exclusief de btw, dat normaal gezien 500.000 euro is, op 620.000 euro wordt gebracht voor de ondernemingen die als voornaamste beroepsbezigheid gasvormige of vloeibare koolwaterstoffen, bestemd voor het voortbewegen van motorvoertuigen op de openbare weg, in het klein verkopen. De Raad vraagt zich af in hoeverre deze uitzondering nog behouden moet blijven, en zo ja, of dit gemotiveerd kan worden.